

Okul Öncesi Görsel Motor Bütünlemeyi Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Görsel Motor Bütünlemeyi Değerlendirme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27687>

Özet

Okul Öncesi Görsel Motor Bütünlemeyi Değerlendirme Ölçeği, okul öncesi dönemdeki çocukların **görsel motor bütünleme** becerilerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, çocukların görsel algı ile motor hareketleri koordine etme yeteneğini değerlendirerek, erken gelişim ve akademik hazırlık düzeyleri hakkında önemli bilgiler sunmayı amaçlamaktadır. Ölçeğin uyarlama çalışması, güçlü psikometrik özellikler sergilemiş olup, hem yüksek **geçerlik** hem de yüksek **güvenirlilik** katsayılarına sahip olduğu belirlenmiştir. Orijinal olarak 33 maddeden oluşan bu araç, okul öncesi eğitim alanında görsel motor beceri eksikliklerinin erken tespiti için kritik bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Görsel Motor Bütünleme, Okul Öncesi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlilik, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Çocuk Gelişimi.

Yazarlar

Saliha Çetin Sultanoğlu, Nilgün Aral.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul öncesi çağıdaki çocukların **görsel motor bütünleme** becerilerini sistematik ve standart bir şekilde değerlendirmektir. Bu beceriler, çocukların yazı yazma, çizim yapma ve diğer ince motor görevleri yerine getirme yeteneklerinin temelini oluşturur.

Uyarlama çalışması, mevcut bir görsel motor değerlendirme aracının Türk kültürüne ve diline uygunluğunu test etmek, böylece Türk pedagoglar ve psikologlar tarafından güvenle kullanılabilen geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı sağlamak için yapılmıştır.

Yapı

Okul Öncesi Görsel Motor Bütünlemeyi Değerlendirme Ölçeği, bireyin görsel bilgiyi algılama ve bu bilgiyi motor bir tepkiye dönüştürme yeteneği olan **görsel motor bütünleme** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle okul başarısı ve bilişsel gelişimle yakından ilişkilidir ve çeşitli alt boyutları içerebilir, ancak uyarlama çalışmasında tek faktörlü bir yapıya işaret eden güçlü sonuçlar elde edilmiştir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları kapsam geçerli ve yapı geçerli analizlerini içermiştir. Kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşlerine başvurulmuş ve bu görüşler titizlikle değerlendirilmiştir.

Uzman görüşlerinin değerlendirilmesi sonucunda, her bir madde için 'kapsam geçerli oran' (KGO)' hesaplanmıştır. Tüm maddelerin 1,00 KGO oranına sahip olduğu tespit edilmiş, bu da tüm maddelerin uzmanlar tarafından tam kabul gördüğünü göstermiştir. Bu KGO değerlerinin ortalaması alınarak hesaplanan 'kapsam geçerli indeksi (KG)' deeri de mükemmel bir uyumu işaret ederek 1,00 olarak belirlenmiştir. Bu yüksek değerler, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı yeterli düzeyde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Yapı geçerli ise Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin yapısal modelinin veriyle yüksek düzeyde uyumlu olduğunu göstermiştir: $\chi^2=53.07$, Serbestlik Derecesi (DF)=19, P-Value<0.05. Uyum indeksleri de oldukça güçlüdür: CFI (Karşılaştırmalı Uyum İndeksi) 0.99, NFI (Normlu Uyum İndeksi) 0.99, FI (Uyum İndeksi) 0.95 ve IFI (Artımlı Uyum İndeksi) 0.99 olarak bulunmuştur. RMSEA (Yaklaşık Hata Karekök Ortalaması) deeri 0.080 (90% Güven Aralığı: 0.055-0.11) olarak tespit edilmiştir, bu da kabul edilebilir bir model uyumunu işaret etmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, test-tekrar test güvenilirliği ve iç tutarlılık analizleri ile incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğu saptanmıştır.

Test-tekrar test güvenilirliği analizi, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar verdiğini göstermiştir. Boyutlar arasındaki korelasyon katsayıları 0,965 ile 1,000 arasında değişmektedir. Bu korelasyon katsayılarının tamamı 0,01 düzeyinde anlamlı, pozitif ve mükemmel bir ilişkiyi temsil etmektedir. Bu sonuçlar, ölçeğin kararlılığını son derece yüksek olduğunu göstermektedir.

İç tutarlılık güvenilirliği için hesaplanan Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı ise 0,85 olarak belirlenmiştir. Bu değer, sosyal bilimler araştırmaları için genel kabul gören eğerinin (0.70) oldukça üzerinde olup, ölçek maddelerinin iç tutarlılığını yüksek olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerli, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak test edilmiştir. DFA, ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle ne ölçüde örtüştüğünü incelemektedir. Analiz sonuçları, modelin veriye mükemmel düzeyde uyum sağladığını gösteren çeşitli uyum indeksleri ile desteklenmiştir. Özellikle CFI, NFI ve IFI değerlerinin 0.99 gibi çok yüksek seviyelerde olması, tek faktörlü yapının güçlü bir şekilde desteklendiğini ortaya koymaktadır. RMSEA deeri (0.080) ise modelin kabul edilebilir bir uyuma sahip olduğunu teyit etmektedir.

Araç

Test Çeşidi: Uyarlama

Format: 33 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir, ancak görsel motor beceri testleri genellikle performans veya gözlemsel puanlama gerektirir.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Okul Öncesi Çağdaki Çocuklar

Yaş Grubu: Okul öncesi dönem (Tam yaş aralığı uyarlama makalesinde yer almaktadır, ancak genel olarak 3-6 yaş aralığına yöneliktir).

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Psikometrik bir uyarlama çalışmasıdır. Görsel motor bütünleme yeteneğini ölçen maddeler içerir ve sonuçlar nicel analizlerle değerlendirilir.

Anahtar Kelimeler

KGO, KG, Görsel motor bütünleme, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test Güvenirliği, Okul Öncesi Dönem, Psikometrik Ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: cetins@ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Ankara Üniversitesi (Uyarlama çalışması kurumlar veya sorumlu yazarın kurumu temel alınmıştır).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin orijinal halinin kullanım izinleri ve ücret bilgileri uyarlama makalesinde açıkça belirtilmemiştir. Uyarlama çalışması yayımlandığı yıl **2016**'dir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesine buradan ulaşılabilir: [okul-oncesi-gorsel-motor-butunlemeyi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Sultanoğlu, S. ve Aral, N. (2016). Okul Öncesi Görsel Motor Bütünlemeyi Değerlendirme aracının geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5), 2167-2180.

Okul Öncesi Görsel Motor Bütünlemeyi Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek toplam 33 maddeden oluşmaktadır. Kaynak içerikte maddelerin listesi yer almamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM